

SÜMEG-SZENT-GRÓT

VEGYES TARTALMU HETILAP.

Megjelen minden vasárnap.

Előfizetés arak:		Hirdetmények:		A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez küldendők.
Egész évre	4 ft = 8 korona	2 hasabos petitsor egyszeri hirdetésnél	9 kr.	A lapot illető minden fizetés a kiadóhivatalba küldendő.
Fel évre	2 ft = 4 „	többszöri hirdetésnél	7 kr. — Bélyegdíj 30 kr.	Keziratokat vissza nem küldünk.
Negyed évre	1 ft = 2 „	Nyiltter petitsora	20 kr.	
Egyes szám ára 10 kr.		Csak berendezett leveleket fogadunk el.		

Lapunk számára hirdetésfelvételt elfogad: Budapest: a Ruter ügynökség Blokker L. Eckstein Bernat hirdetési irodája Fűrdő utca 4. sz. Magy. Távir. Iroda Hirdetési Irodája Graß-utca 1. Fischer A. D. hirdetési irodája (Gruva) utca 1. és Goldberg W. A. Bécsben. Mosse Rudolf hirdetési irodája Szombathelyen; Apfel Sándor hird. irodája

Borászati szövetkezet.

A jalkiáltás végig sir e hazán. Ahol előbb jómódnak örvendő, megelégedett nép lakott, ott a panasz nőttön nőtt, végte hangos veszkijátásban tört ki: segítetek, mert elvesztünk. És elveszték sokan, nagyon sokan. Az a derék, munkás magyar nép, mely szíve édes szeretetével, arca veritékével csüggött a haza földjén, a szegénység, a nyomor karjába kergetve, seregestől vette kezébe vándorbotját, ment a haza, a föld szeretetét ama gondolat váltotta föl: ahol a kenyérem, ott a huzam.

De nemcsak a föld népe nyögi a csapás tühet, melyet a filokszera hozott. Súlyosan érzi ezt a jobb módú gazdaosztály is, melynek jövődelemforrásában a szőlő nem megvetendő tőké alkotott. Ma e tőke jöresze vagy elpusztult vagy pusztulóban van s ezzel meg elviselhetetlenebbé valik az a teher, melyet a gazdasági válság rájuk rött.

E valtság alapján rendíti meg a társadalmat és államot. Azért meggatására e két tenyezőnek egyaránt mindent el kell követnie, amit csak lehet.

Az álm abban a törvényjavaslatban, melyet Daranyi földművelésügyi miniszter a sők ujjalkotása érdekében a képviselőház elé terjesztett, valahára a gyökeres orvoslás egyik eszközet ragadja meg. De meg kell tennie a magat a társadalomnak is. A baj oly rettenetes, hogy minden tenyezőnek vávetett munkával, erős akarattal kell megragadnia minden eszközt, mely a kór továbbterjedésének megakadályozására es vegső kiirtására celo.

Egyik hathatós eszközül a szövetkezetek alakítását ajánlják. S valóban a mező gazdasági szövetkezetek a gabonatermelő osztály érdekében szép sikereket mutathatának föl.

Vidékünk domborzati viszonyai következtében a gabona mellett egyenlő, sőt tan nagyobb szerepet játszik gazdasági életünkben a bor. Azért nekünk ezt a jövő delemágot kellene minél virágzobb fokra emelni s a lehető legnagyobb mértékben kihasználni.

S erre hatalmas eszköz volna, ha bortermelőink saját jól fellogott érdekekben is, nemzetgazdasági szempontból is szövetkezetet alakítanának.

Nem csupán szőlőinknek van meg a

filokszera. Kész borainkat is ellepte ez a hamis borok nagyermu gyártásának es az idegen satnya borok beözönlesének képében. Ezek azok a hatalmas konkurensok, melyek nemcsak a tavoli piacokat ragadják el boraink elől, hanem saját vidékünkön is hatalmas versenytársai jomnövegu, természetes borainknak. Ez ellenségek ellen egyedül orvosszer az volna, ha bortermelőink szövetkezetet alkotva: élénk agilis tevékenységet fejtenenek ki. E tevékenységnek celja oda irányulna, hogy borainknak jó hírnevet szerevezve, ennek nemcsak a hazai, hanem a külföldi piacokat is meghódítani sikerülne.

Egyes termelőink ez alig áll módjában. Azert kellene bortermelőinknek tarsulva, szövetkezetet alakítaniok, melynek hatásköre nem csupán Sümege, hanem a Balaton es Szent-Grót vidékének boraira is kiterjedne.

Nem lehet jelen cikkünk feladata, hogy a szervezés módozatait is ismertessük. Ez alkalommal csupán az eszmet akartuk fölvetni s erre bortermelőink figyelmet föl hívni. Ha látjuk, hogy ez eszmenek tért hódítania sikerül, ismét foglalkozni fogunk vele s rámutatunk a szervezés módozataira is.

A fenomenális télkabát.

— A Sümeg-Szent-Gróte eredeti tartalma. —

A feleségem nagyon bizgatott, hogy vegyek egy új télkabátot. A mostaninak elkopott már a barsonya, a színe barnából zöldesbe kezd átmenni, a gomók is ki sajos, ki meg szalamia, a gomolyukak mind kifoszladozvak zsebeiben meg épen csak a jóakarát tartja a lelket.

— De hat honnan vegyek én annyit pénzt, a mennyiért nekem a szabó egy valósgos télkabát csinál? Hisz tudod, hogy nincs egy árva krajcarom ilyen lukszus-cikkre.

— Menjen maga rossz! Talán még panaszkodni akar a fizetése ellen? No mar megint nekem kell maga helyett gondolkoznom. Hat eladja ezt a kabátot a handiának, azt csak ad érte . . . mondjuk, hat forintot. Hogy nem ad? Hat ha ötöt is, az is csak valami. Aztán olyan nagyon égeti már a kezem az a negy arany, a mit a némitől kaptam esküvőmre. Higye meg, alig varom, hogy megszabadulhassak tőlük. Ezeket beváltjuk.

Nagyon furesán nézhettem rá, mert nyájasan megcirógatta az államot:

— No ne haragudjék mérgek kis uracskám. Ne nézzen ram olyan szemrehányóan, mert mindjort sirni fogok. Azt mondja, hogy azok az aranyok az enyémekek es azon nem fog magának télkabátot venni? Furesa; mintha nem volna mindenünk közös; a mi a magáé, az az enyém is. Majd határozott hangon hozzátette: Igen az aranyok fel lesznek váltva. Ez összesen a télkabát arával együtt körülbelül harminc forint. Harminc forint,

persze ez kevés. De hat honnan tegyünk hozzá? Hopp! meg van. Hisz ott van a tíz forint, a mit félrerakosgattunk Kalmusnak, hogy majd karacsnyra egy nagy-nagy karacsnyfát csinálunk neki, megrakva megehető krampuszokkal.

De már ezt nem hallgathattam szólanul.

— Hat banditának nezem engem, vagy em berevő karainak, aki elveszi a felesége utolsó garasát, kihuzza a filatot a gyermeke szájából, hogy magának téli kabátot csináltasson.

Erre az érdeesebb szóra cöször lefelé huzogatta az asszonyka ajka szegleteit, aztán kivörösödtek a szemei. Láttam, hogy nagyon kuzd a sirással, de azert mintha nem venném észre, mérgesen dohogtam föl es ala a szobában. Egyszerre csak eltört a cserep, a nyakamba borult s így fuldoklott:

— Maga előbb-utóbb megöl engem az érzékenységgel.

— Én? Még hogy én vagyok érzékeny. Ezt jól adja. Hat maga micsoda?

Aztán gondot adott, a mig el tudtam állítani sirásat. Meg kelet igernem, hogy elfogadom a negyven forintot es veszek rajta télkabátot. Igeret szép szó, ha nem tartják úgy jó! Csak az asszonykam hagyjon fel a sirással.

Hancem mikor masnap meg harmadnap sem mutatkozott rajtam az új kabát, a feleségem komolyan megharagudott. Hogy ő többet nem fog hozzám szólni, hogy ő elválk tőlem, ha rögtön nem megyek a szabóhoz es nem csináltatok egy új bundát.

Mit volt mit tennem, (el csak nem válhatok tőle világ csuljára?) azon szándékkal, hogy mi helyt kikapom elsején a fizetésemet, visszacsem-

pészem az égető tartozást, elindultam a művelet vegrenajtasára, a mit úgy hívnak, hogy: télkabát-méretes.

Az uton gondolkozni kezdtem! Nini, hat muszaj nekem ezt a szabónal csináltatni? Nem vehetném e készen? — vagy ott, a hol az urasagoktól levetett férfiruhákat vesztegetik? az am, ez okos gondolat. Meg tan marad is a penzemből.

Elbaktattam a Petőfi-utcaba s ott betértem a becsuleset Liliendufl Nátanhoz. Ez megvette a rajtam levő kabátot öt forintért s aztán így szoltam hozzá:

— No Liliendufl ur, az én bundám már uraságtól levetett férfi-ruha lett, hat most adjon nekem egy másikat, olyat, a miyent nálam valamilyen külön urvetett le.

Natán nem szolt egy szót sem, csak mellénye zsebébe dugta a bal keze hüvelykét, kidullesztette a mellét es miközben diadalmas mosolyult kampós orra szegleteibe, jobb kezével az atelleni falra mutatott:

— Talán ez?

Oda néztem. Meglepetésemben hátratántorodtam. A fal kellő közepén ott függött Liliendufl szemcenyé, holtjának buszkesége: egy isteni, egy fenomenális télkabát.

Nem mondom el, hogy milyen hódprémnel volt meggailérozva, süppedő vadmacska-irhával kibérelve, vitézkötekekkel megteremtettéve. Mindez olyas valami földöntuli dolog, hogy jobb az olvasó képzelmére bízni. — Elszédülve kérdém Liliendufltól:

— Aztan, hogy ez a kabát?

Először kicsinylőleg végignezett, ha érdemes

Az eszme nem egy bortermő vidékünk gócepontjaiban evék óta megvalósulást nyert. Vajha sikerülne ennek városunk és vidékünk bortermelőinek érdeklődését is fölkeltenie. Az eredmény nálunk sem maradna el a rüdvös hatása szőlőkultúránk fellendülésében és neptünk anyagi helyzetének emeléseben csakmar jelentkeznék is.

Felünk azonban, hogy szavunk a pusztában kiáltó szava marad és haladunk a pusztulás lejtőjén tovább-tovább.

A sümegi takarékpénztár közgyűlése.

A helybeli takarékpénztár f. hó 9-én tartotta 26 ik rendes közgyűlését. Eitner Sándor vezérigazgató konstatálván a gyűlés határozatképességét, a megjelent részvenyeseket elnök választásra hívta föl. Előnkül egyhangulag Gyömörey Gáspárt választották meg.

A jegyzőkönyv felolvasása után az igazgatóság, majd a felügyelő bizottság előterjesztették jelentéseiket, miket a közgyűlés tudomásul vett. A jelentés kapcsán Eitner Sándor meleg szavakat szentelt az elhunyt Takách Alajos aligazgató emlékének s indítványára a közgyűlés jegyzőkönyvileg örökítette meg fájdalmát s részvétirátot intézett a gyászoló családhoz.

A nyomtatásban megjelent mérleget a közgyűlés tudomásul vette s az igazgatóságnak és felügyelő bizottságnak a fölmentést megadta.

A 9690 frt 26 kr. tiszta jövedelmet az igazgatóság javaslatához képest következőleg osztották föl: 400 részvény után 18 frtjával 7200 frt., tartaléktőkéhez 1614 frt 50 kr., nyugdíjalaphoz 651 frt 11 kr., tiszteltdíjakra 100 frt., a zalagógánfai leégett iskola-építés költségeire 30 frt., a sümegi ipariskolának 30 frt., az elemi és realiskolai könyvalapra 25-25 frt., szolgának 14 frt 65 kr.

Ezután Eitner Sándor igazgató jelentette, hogy az igazgatóság, felügyelő-bizottság és az ügyész megbízatása lejárt, s a gyűlést új választás megejtésére kéri föl. Igazgatóul egyhangulag Eitner Sándort,

aligazgatóul az elhunyt Takách Alajos helyére Darnay Kajetánt, ügyészül pedig Takács Zsigmondot választották meg. Az igazgatóság tagjai Balasics Antal, dr. Bárdi György, Darnay Kálmán, Luiszer Lajos és Szakmáry József, a felügyelő bizottság tagjai pedig Bánfi Alajos, Eitner Zsigmond és Sümegi Tivadar lettek.

Miután Eitner Sándor a bizalmat megköszönte, fő hozza, hogy a múlt évi közgyűlés a sümegi keszthelyi vasútra 2000 frtot szavazott meg, ajánlatosnak tartja, hogy ha e vasút vonal létesítésére semmi kilátás sem nyílnék, úgy ez összeggel a lesencetomaj-keszthelyi vasút építési költségeihez járuljon az intézet törzsrészevények ellenében. A közgyűlés az indítványt helyesléssel fogadta s kivitelét az igazgatóságra bízta.

Végül tárgyalás alá vették a sümegi kaszinónak a tiratát, melyben a takarékpénztárt a helyi millenium rendezésére csatlakozásra hívja föl. A közgyűlés melegen fogadta az indítványt, képviselőül Luiszer Lajost és Eitner Zsigmondot választotta meg s fölhatalmazta az igazgatóságot, hogy a költségekhez 100 frtig terjedhető összeget utalványozzon ki.

Hírek.

— **Eljegyzés.** Malomsoky János sümegi városi jegyző f. hó 9-én tartotta eljegyzését Nagy Irénke kisasszonnyal Nyirádon.

— **Esküvő.** Karl József csabrendeki igazgató-tanító f. hó 8-án esküdt meg Cink Margit kisasszonnyal, csabrendeki áll. iskolai tanítónővel. A polgári kötést Horváth Gyula káptalanfai anyakönyvvezető vezette, mit a csabrendeki plébánia templomban egyházi esketés követett.

— **Köszönet nyilváníttás.** Fogadják mindazok, a kik felejtethetetlen édes atyánk, Takách Alajos hités ügyvéd elhunytá alkalmából nagyrabecsült részvétükkel enyhítettek fájdalmunkat, a gyászoló család nevében kifejezett leghálásabb köszönetemet Takách Imre.

— **Anyakönyv.** A sümegi járásban levő állami anyakönyvi kerületekben az 1895.

évi október 1-től december 31-ig a következő bejegyzések történtek: Sümegen születés 54, halálozás 28, házasság 6. Csabrendeken sz. 27, h. 28 házasság 3. Káptalanfán sz. 28, h. 21, házasság 3, Nyirádon sz. 24, h. 17, házasság 1, Bazsin sz. 27, h. 8, házasság 2. Mihályfán sz. 43, h. 20, házasság 3. Gógánfán sz. 39, h. 11, házasság 2. Galsán sz. 21, h. 12, házasság 2, Ukkon sz. 33, h. 32, házasság 4, összesen születés 296, halálozás 177, házasság 26.

— **Ujencozás.** Az ideai katona sorozást az eddigi rendszertől eltérően községenként, illetőleg jegyzőségenként fogják megtartani, még pedig oly módon, hogy az egy napra beidézett jegyzőségek községekben illetékes mindhárom korosztályu katonaköteleseket állítják elő. A sorozás rendje e szerint a következő lesz: Március 28-án a bazsai, galsai és nyirádi községek jegyzőségeiben illetőséggel bíró mindhárom korosztályu hadkötelesek; 29-én szünet, 30-án a káptalanfai és gógánfai, március 31-én a csabrendeki és mihályfai s április 1-én a sümegi és az ukki körjegyzőség községei. A sümegi járás felhívott katonaköteleseinek száma az I-ső korosztályban 324, a II-ban 190, a III-ban 130, összesen 644. A sorozás polgári elnöke Gyömörey János vármegyei bizottsági tag, polgári orvos dr. Mangin Károly kir. tanácsos, vármegyei t. főorvos lesz. — A z a l a s z e n t g r ó t i járásban a sorozást március 23, 24 és 26-án adják meg, polgári elnöke Kozáry Aurel v. biz. tag, polgári orvosa dr. Mangin Károly lesz.

— **Vasuti hozzájárulás.** Tapolca város legutóbb tartott képviselő testületének közgyűlése a tapolca keszthelyi vasútra 15 000 frtot szavazott meg.

— **Iparhatósági megbizottak választása.** A sümegi kereskedők és iparosok f. hó 9-én Fuzik Gyula főszolgabíró elnöke alatt gyűlést tartottak, melyen az iparhatósági megbizottak elnökévé Pozsonyi Józsefet, jegyzőjévé Bódis Mátyást választottak meg. Iparhatósági lajstromok vizsgálói Berecki Gyula, Bódis Mátyás és Fejes Lajos, iskolalátogatók Eitner Zsigmond, Kondor Lajos, Jung Gyula és Klaffl Lajos, műhelyek latogatói Adorján Sándor, Balasits Jó-

vagyok-e ilyen gyönyörű darab ruhára, aztán dolyfós hangon válaszolt, jól megropogtatva minden betűt. (Bizonyosan el akart ijeszteni a nagy arral; sajnált volna megvalni a bundájától.)

— Harminc forint.

— Ide vele! Itt a harminc forint.

Natan elsápadt erre a rohamos ajánlatra. Töprengött magában kis ideig. Bizonyosan így érvelt: Zs-dó vagyok, az tény; de becsületés zsidó; a mit egyszer megmondtam, az meg van mondva.

És ideadta a kabatot. Aztán így szólt:

— Ugy gondolja meg a tekintetes úr, hogy ezt a kabatot gróf Zichy készítette Londonban. Csak mikor megérkezett, látta a gróf, hogy a szerencsétlen angol nyuszt helyett hódpremét varrt rá. Mérgében odaajándékozta az inasanak. Ez a szegény ördög meg (mit csináljon vele; ő csak libériában járhat, ő rem cibil) eladta nekem. — Azt mondom, megbecsulje hat a tekintetes úr!

Mikor kimentem az üzletéből, úgy vettem észre, hogy könyecsepek ragyogtak a szemében. Kiallt az ajtóba és utánam, akarom mondani a kabát után nézett, hosszan, merengve . . .

Tehát enyém lett; az én jogos, elvitázhatlan tulajdonom.

Haha! Milyen kéjesen csiklandó érzés, a mint a gallérom mögé bújnak a prém apró szőr-szalacska. Mintha mindegyikből kis vilámszökrak ugrolnak a nyakamba, aztán átmelegítenek az egész testemet. Egy ilyen bunda, és nincs mit remegni akar a Szibériába való exportalástól. Meg penzem is maradt. A Kalmus tíz forintja. — Mégis csak karacsönyfá lesz ebből.

Örömben és mivel épen szerda volt, a mikor meg van engedve a lumpolás, kavéházba mentem. A pincér előzékenyen segített levétköz-nöm. Olyan felve emelte meg a nehéz bundát, mintha tudná, hogy milyen büszke vagyok rá. Odaakasztottam magam mellé, mert hej hamar gazdaja akad az ilyen klenódiának!

— Feketét parancsol a nagyságos ur?

Nagyságos úr! Ezt is először hallottam életemben; hanem mód nélkül jól esett, mondatom.

— Feketét? Nem; hoozon egy nagy teát. Hanem nagyon gyorsan vége lett a dicsőségnek. Az en utótt-kopott alsó ruham bizony senkinek sem imponált. Az orrom elől kapkodtak el az újságokat, oldalba böktek b'liard dakókkal, leöntöttek kávéval, szóval kezdtem magam rosszul érezni és tudatára jöttem, miszerint mindennek az az oka, hogy imponáló bundám és én külön-külön leledzünk. Nem is időztem tehát soká, hanem beburkoltam magam vele, és hogy valami hasznát vegyem, egy parszor artatlan tuntezésből végigjartam a kavéházat, mintha valakit keresnék, ismerőseim barátságosabban fogtak velem kezelt mint máskor, barataim dicsérték a szabómat, miéért 'dandyk utánam néztek, sőt még főnököm is kegyeskedett egy hangos 'alászoigaja'-val megtisztelni a szokásos halk 'jó napot' helyett. Mi, de rendkívül büszkévé tett, úgy, hogy mikor fizettem, a 'nagyságos ur' egy hatos borralót adott a hajlongó pincérnek.

Utam cimeres pilóta előtt vitt el. A foyer előtt diszruhas portás állott. Nyitva a nagy szarvas kapu, felül minden ablak kivilágítva, nyüzsgő szolgáscereg, előrobogó fogatok, mikből fényes ruhájú hölgyek és elegans urak szállnak ki. Bizonyosan tea-estélyt ad a haz gazdaja. Mikor a kapus előtt elmegyek, ez ram néz s aztán alázatos hatgöribitessel tisztel meg.

Ez mágnasnak nézett.

Végigpillantottam magamon. A télikabát teljesen átváltoztatott. Előkelően meggöribitettem a hátamat, vaskos botomra támaszkodva úgy vonsozoltam magam után a lábaimat, mintha kölcsönbe kaptam volna, s a kölcsönadó nagyon a telkemre kötötte, hogy óvatosan banjak velük. Szóval egészen úgy festettem, mint egy gróf.

Nem messze tőlem robotgott el esillogó to-gatában a fővárosszerte ismert B. báró. Szinte

kedvem lett volna odakiálltani neki: Szervusz, Niki!

Ah, nem emberi idegeknek való volt elviselni ezt a dicsőséget!

A feleségem alig ismert rám. Majd hogy azt nem mondta: 'Ni es ithon kérem a férjem.' Mikor elnevettem magam, hízkelkedve ugrott a nyakamba: 'Jaj be less vagy!' Végig setaltatott kétszer-háromszor a szobán, jól megtekintve elől, rol és hátulról. Alig győzött csodálkozasanak kifejezést adni, hogy ily olesón jutottam a gyönyörű télikabathoz. Még maradt is tíz forint. Egész este ki nem fogyott a nyájaskodásból. Kis hija, hogy masodszer szerelmes nem let belém.

Mikor a kabátot levette, zavarodottan néztünk szét szegényes szobánkban, hogy hol is volna az őt megillető hely, a ravasz Kalmusnak az az ötlete támadt, hogy a kanapé felé mutatva így szólt a télikabathoz:

— Tessék helyet foglalni bunda ur!

Ezen aztán neveltünk mindannyian. A gyerek kifejezést tudott adni annak, hogy milyen nagy reverenciával viseltünk a jövevény iránt. Nem is hívtuk ezentul maskép, mint 'Bunda ur'-nak.

Tehát 'Bunda ur' a diszhelyre: a kanapéra került, a mi határozottan hátrányos volt, — nem ugyan rá, hanem a kanapéra nézve. Mert biz ez már két licitációt kiszolgált vedlett legény vala. A feleségem eles szemét nem is kerulte ki a szembántó kontraszt a ragyogó teliköpcny s a kopott pamlag közt:

— Nem gondolod édes, hogy ezt a divánt jó volna áthuzatni, vagy egy maskat szerezni helyette? Mar nagyon ocska.

— Biz az jó volna, mondom én. Többet nem szóltam, csak gondoltam, hogy evvel még nem lesz vége.

Csakugyan az asszony végigjártatta vizsga szemét az egész szobán

zsef. Gróf J. József, Ker. cer Guszt. Schaller, Je. Lajos és G.

— Bá.

ken szerve

kéjének gy

muatlásot

gek igen l

órakban ey

ket vittek

54 kr. Feh

kr. Köbn

Árma J fr

Harc János

Vimos, K

termedt I

Sándor t-

őreg Koz

János 80-

József, Bo

Főce Min

Károly, K

Gyula, M

Pataky T

ter, Süm

Fülp 50

József, Na

ják a ne

neveben

György l

— S

éves leger

leány szer

dogan szö

sors Hess

leány me

A szülök

zelmeire,

kuvo febr

azonban

s elhatár

sem egyr

tasat f. hó

tűzték ki

mastól be

kedvese f

—

hol nem

— A

is kétség

—

Ezentul r

Ne

san az a

kikapja a

Minden l

vezde s

volna sz

kerül. A

En csak

kal való

kedvem,

—

ennek a

ról szö

zóm va

—

mostani

nyomat

öklével

—

hogy e

—

M

oundat

feleség

—

esőkol

volt ar

adott

Ezen a

telikö

visszal

—

hozta

most

—

hogy

rek k

zsef, Gróf József, Holba János, ifj. Horvát József, Kerni Kálmán, Lukács Gábor, Pánczer Gusztáv, Pek Vidor, Pető Károly és Schaller József a gyárak látogatói pedig Vid Lajos és Gróf Karoly lettek.

Bál Csabrendeken. A Csabrendeken szervezendő ifjusági egyesület alapító kéjének gyarapítására, február 9-én táncmulatságot tartottak. Az összegyűlt vendégek igen kedélyesen mulattak és a reggeli órákban egy vígan eltöltött éjszaka emléket vittek haza. Az összes bevétel 64 frt 54 kr. Felülfizettek: Barca László 4 frt 50 kr., Köhn Henrik 2 frt 50 kr., dr. Lengyel Ámin 1 frt 50 kr., Veisz Mór 1 frt 50 kr., Hare János 1 frt 20 kr., Bogyay Irma, Böhm Vilmos, Kohn Ignác, Persaics Sándor, Oszterhuber Lajos, Vacht Elek, dr. Vinkler Sándor 1—1 frtot, Steiner Ignác, 90 krt, öreg Kozma József, Németh Geza, Vörös János 80—80 krt, Auerbach Lipót, Badics József, Bogyay Aurel, Csomba Erzsébet, Főce Mihály, Hóti György, dr. Kellemen Károly, Kohn László, Löb Ignác, Márkus Gyula, Monnet Louise, Osadinszki György, Pataky Teréz, Persaics József, Steiner Péter, Sümeghy József, Vaszary Vilma, Veisz Fülöp 50—50 krajcárt, Csik Sándor, Kulics József, Nagy János 30—30 krajcárt Fogadják a nemes szívű partolók a rendezőség nevében halás köszönetemet. Osadinszki György káplán.

Szerelmi dráma. Bazsin Lenner József 19 éves legény és Lenner Brigitta hasonló koru leány szerették egymást. Az ifjú szerelmek boldogan szöttek a jóvő édes almait, míg czekek a sors Hosszú János kepeben szét nem tépte. A leány megtetszett Hosszúnak is és meg is kérte. A szülők pedig ügyet sem vetve gyermekök érzelmeire, odaigérték neki a leány kezét. Az esküvő február 4-én meg is történt. A szerelmek azonban sehogysem tudtak beletörődni sorsukba, s elhatározták, hogy inkább együtt halnak, mint egymás nélkül éljenek. Szándékuk végrehajtását f. hó 11-re, az esküvő hetednapos fordulójára tűzték ki. E napon kimentek az erdőbe s egymástól búcsút veve, a Józsi elővette pisztolyát s kedvese fejének lött. Ez a lövéstől találya, össze-

— A szőnyeg is csak ott nem lyukas, a hol nem járnak rajta, a tükrök fénytelenek.
— Bizony fénytelenek.

A butorok sarkai letörédezve, a függönyök is kétségbeesetten sárgák a szőlék elmélázva. —
— Hja bizony sárgák! szőlék elmélázva. —
Ezéntul nem fogok itthon dohanyozni.

Nem azért mondom, replikák kissé haragosan az asszony. De holnapután elsej van, akkor kikapja a fizetését és beszerezhetünk egyetmást. Minden hónapban egy-egy keveset. — Erre elkezdte szamítani papíron, hogy mi mindenre volna szükségünk, s hogy ez körülbelül mennyire kerül. Az első hónapban csak ötven forint kell. En csak halgattam eleinte ezt a nagy számokkal való dobolozást és már nem volt olyan jó kedvem, mint az imént. Végre kitorém:

— De hát kedvesem, maga azt hiszi, hogy ennek a kabátnak a zscbébe i valaki ezer forint-ról szóló sekket feledett, vagy hogy gyémántne-zőim vannak Braziliában?

— Azt nem hiszem, hanem állítom, hogy a mostani helyzet már nem tarthat tovább! — Es nyomaték kedvéért nagyot ütött az asztalra kis öklével.

— Valóban nem, szőlék nyugodtan, csak hogy egészen máshogyan értettem, mint ő.

Másnap visszavitettem Lilienduftnak az átkos oundat, a mi becsémpészte az én takarékos kis feleségem szívébe a nagyravágyas ördögét.

Ha kézzel-lábbal nem tiltakozom, még megcsókolta volna a zsidó örömében. Hanem azért volt annyi lélekjelenléte, hogy csak husz forintot adott a visszahozott harminc forintos arúért. Ezen a pénzen aztán vettem egy hozzáam illő tülköpenyt. Mikor távozni akarok, a vén zsidó visszahuz és nyomott hangon kérdi:

— Ejnyc, ejnye tekintetes ur, hat miért hozta vissza ezt a gyönyörű darab ruhát? Lassa, most tíz frtot vesztett az üzleten.

— Hagyja el Lilienduft, — szólék. — Az, hogy tudtam a szerencsétlen kabaton, testvérek közt megér nekem kétszáz forintot.

Nógrádi Jenő.

sett. De a halál képe nagyon ijesztő lehetett a szerelmes vitéznek, mert a fogadásnak magára vonatkozó részét nem hajotta végre, hanem az erdőben futasnak eredt, hogy soha nem látják többé. Az asszonyka, kinek koporóját csak horzsolta a golyó, nemsokára magához tert s hazament szüleihöz. Lenner egyideig az erdőben koborgott, de végre hazavitte a gyomor. Az ifjú asszonyt a sümei kórházban apolják. Félgyógyulása biztosnak látszik. A legény pedig a vizsgálati fogságban elmélkedik arról, hogy a szerelmetet verem.

Dalestély. A türjei polgári olvasókörnek f. hó 22-én tartott dalestélye ugy anyagi, mint erkölcsi tekintetben, szépen sikerült. A dalestély 7 órakor kezdődött az iziesesen díszített nagyteremben, melyet ekkorra már zsufolóság megtöltött a közönség. A dalestélyt a zeneszek nyitották meg a Rakóci-művelővel, melynek elhangzása után a daloskör énekelte a »Szózatot.« Erre Réthi Gyula, a polgári olvasókör elnöke lépett az emelvényre s előadta a magyarok eredetét és bejövételét, tanulmányai alapján. Gyönyörű magvas előadása úgy elragadta a jdlényvöltoakat, hogy a páratlan dicső ósók alakját szinte magunk előtt láttuk. — Az a tapsvihár, mely előadása végén beöltö a termet az elismerések és a köszönetnek fényes bizenyítéka volt. — Itt sem mulasztathom el, hogy előadónak a nép hazaszeretetét apoló, hazánk ezredés történetét felölölő tanulságos előadásért mindnyajunk nevében köszönetet ne mondjak. Vajha széleskörű ismereteiből többször is nyujtana ily élvezetes és tanulságos előadást a népnek. Ezután Koller Mariska szavalta el Aranyinak Koldusének című költeményét Szép szavalata méltan nyerte el az elismerés palmaágát. Torma Zsigmond zenekíséret mellett egy magyar abrandot énekel. Tiszta esztendő bariton hangja és ügyes előadása méltán megérdemelt azt a tetszést, mely utána felhangzott. Majd Stampay Miklós szavalta el Jókai Munkácsi rabját. A szomorú tragikái színezettel bíró, átértett előadás lebilincselte a hallgatókat. Ezután az Éji dal következett zene kísérettel, melyet Torma Zs., Tarsol B., Fettel I., Hock P. és Stampay M. kitünően adtak elő. Utána Torma Zsigmond szavalta el Leorginnak »Szeretem a nőket« című vig monológját. A humoros darab könnyed ügyes előadásban a leg idámabb hangulatot keltette. Torma Zsigmond, kinek legtöbb es legnehezebb szerepe volt a dalestélyen, oly precizen oldotta meg valamennyit, hogy közreműködéséért e helyen is meleg köszönetet érdemel. Végül a vadászdal következett, melyet a kör adott elő. A vidám gyorsütemű darab méltó zaradéka volt a gazdag programnak. A cigány rázendítette a csardást mire vidám feszelen kekv támadt, mely csak reggel felé ért véget. Az est összes bevétele 53 frt 33 kr. a kiadás 30 frt, a tiszta jövedelem tehát 23 frt 33 kr volt. Felülfizettek: Réthi Gyula 2 frt, Szabó Karoly 1 frt 70 kr, Benkő Lajos 1 frt, Schlesinger Zsigmond, Bart János, Botka Ferenc, dr. Erdős Adolf, Veledics Lajos, Zdrávi Árpád, Cicer A., Bart Rezső 70—70 krt, Stampay Miklós, Friedenfeld Manó 50—50 krt, Kozári Istvan 40 krt, Kovács György, Szabó Istvan, Dancs Géza, Veisz Samuelné, Entler Ferenc, Nagy Lajos, Spiegel Jakabné, Német János 30—30 krt, Gyöngy Lajos, Tarsol Béla ifj., Kovács György, Fettel Istvan, Torma Kálmán, Bognár János, Mojzer József, Róza János, Akkerman István, Kisfaludy István, Kuradi N., Koller János, Kardos N., Réthi N., Szily József, Polier Sándor, Kurc Lajos, Kóza János, Schmed József, Pressing Ferenc, Bika Bertalan és Polier Adolf 20—20 krt, Krausz Béla 10 krt. A felülfizetők toadják a polgári kör halás köszönetét.

Színészet Szent-Gróton Fekete Béla színtársula e hó 11-én kezdte meg előadásait, még pedig a közönség egybehangzó véleménye szerint nem is reményelt erkölcsi eredménnyel. Feketéről ugyan, kit már a mult évekről előnyösen ismerünk, eleve feltettük, hogy előadásai elerik a két év előttiék színvonalát, azonban kellemes meglepetéssel vetük észre, hogy társulata és előadásai az akkoriakat jóval felülmulják. Bemutató előadásul Hecceg Ferenc kedves vígjátéka a Harom Testőr került színre. Pollacscket, a poltronból párbajhóssé avanzsirozozott borkereskedőt Vihari Elemér személyesítte — s noha a szerepbe Feketének sürgős eutazása olytan ugrtot be — teljes sikerrel. Ratky szerkesztő szerepe Timár Béla kezében volt, ki az elegans, könnyüverü hirlapirót kitünően játszotta. Meltó partnere volt Saghy Rozsa (Liza, Pollacscek unokahuga). — Szerdan a Szegedi Menyecske énekes népszimnű került előadásra. A cimszerepet Feketének, Tiszareti ispant Nagy Pista játszotta. Énekszámait tapsvihár követte s majd mindeniket ismételnők kellett. Pók Mihálynét, a cselszövő özmévet, ki gyermek boldogságának biztosítására semmitől, még a gyilkosságtól sem riad vissza, Völgyiné megrázó dramai hatással adta s Szabolcsival együtt (Kuruc Gida csavargó) többször hívtak a lampak elé. Vihari Elemér a felesége vlt halála után új nászuló alföldi parasztagát ka-

cágtató komikummal személyesítette. A kisebb szerepek is jó kezekben voltak. — Csütörtökre Sardou színműve a Szókimondó asszony-ság nagy közönséget vonzott a színházba. A kacskias mosonó hercegnőt Feketéné játszotta. Sikerült alakításaért a közönség nyilt szíre hívta. Napoleont Fekete Béla, Lelebert Nagy Pista, Foch-t Vihari Elemér és Neiperget Timár Béla adtak szép sikerrel. — Pénteken a színház zárva. — Szombaton Goldstein Szami került színre.

A családi bekétlenség következménye.

Porta Gaspár zsidó kovacs mester már több éven át a legszerencsétlenebb ferjek közé tartozott, mert nem csak a neki örök hüsegét fogadott hűves párja tette már a földi életét pokollá, hanem meg felölt leánya is anyja pártjára állva, teljesen megfeledkezett az apa iránt tartozó kötelességéről. Portai látva, hogy ez az élet az ő számára napról napra több keserűséget hoz, eítökélte tehát magát, hogy családi életének megrontóját elteszi láb alól. A mult hét egyik napján rábeszélte feleségét Portai, hogy teheneiket, melyeket kiteleltetésre egy pusztai béresnek adtak át, nézzek meg. Dolgukat a pusztán elvégezve, haza felé indultak. Már sötét volt, midőn az alsó zsidó malom közelébe értek, hol egy kis patakon kellett átugraniok, hogy utjokat folytathassák. Portai átugrott az árkon s biztatta feleségét is, hogy ugorjék, a mit ez teljesített is, de a boszulló férj belelőkte a patakba, mely vékonyan fagyott be s az asszony alatt beszakadt. A víz sekély volt, az asszonymak csak terdig ért. Látva a férj, hogy gyűlölt felesége kimene-külhet a vízből, hozzámert, megragadta és fej-r a jég alá buktatta. Portainé ekkor már eszmeletét vesztve f-küdt a vízben. Azonban a molnár, kinek hazától ez esemény ugy 120 lépésnyire történt, figyelmessé lett a dulakodás közben elhangzott kiáltásokra s a patak mentén vizsgálódott. Nemsokára ráakadt az asszonymra, kit rögtön kihuzott a vízből és benne Portainéra ismert. Az öntudatán kívül levő asszonyt a molnár kocsján haza vitte, hol dörzsölés által fölélesztették. Portai e tette után öngyilkoságot akart elkövetni, de ismerőseivel találkozáva ezek őt szándékáról lebeszéltek. Most a keszthelyi kir. járá-bírótság börtönében ül vizsgálati fogságban.

A balatoni halászat. A balatoni halásztársulat a napokban tartotta közgyűlését. Az évi jelentésből itt közlünk néhány érdekes adatot. Hogy mennyi halat fogtak az elmúlt évben a Balatonban, azt biztosan sohasem lehet megállapítani. A déli vasut balatonparti állomásain feladtak 1197 métermazsa szarított halat. A gyorsárúként feladott nemes hal nincs ebből az összegben. A bérlok az eddig beérkezett adatok szerint kihalaszta 55.543 kgr. fogassüllöt 2575 kgr. pontyot, 265.971 kgr. keszegét, 27.000 kgr. gardát, 1822 kgr. haresát, 957 kgr. csukat és 11.129 kgr. végyes halat, összesen 364.997 kilogrammot. Az orvhalászok is alaposan hozzáálltak ez évben a halpusztitashoz. A Balaton 170—180 kilométernyi terjedelmű partján körülbelül 1000 métermazsa halat oroztak el. Hogy a hal fogyott, teljes bizonyossággal nem lehet állítani. Abból a körülményből pedig, hogy a statisztika a mult évvel szemben kisebb számot szerepeltet, a hal fogyasztára következtetni nem lehet, mert tekinte be veendő a magas vizallas. A Balaton atlag 80 cm-rel magasabb volt, mint 1894-ben. Magas vizallas mellett pedig sohasem oly eredményes a halászat, mint alacsony vizállásnál. Vigasztaló jelenség mindenesetre észlelhető, az t. i., hogy barhol vessen tanyát a halász, $\frac{3}{4}$ — $1\frac{1}{2}$ éves fogassüllő mindig akad a halóban. Sulloikrat ez évben 1,800.000-et bocsátottak a Balatonba. Tenyészanyagot is vásároltak s 250 kilogrammnyi 8—12 centiméter hosszú pontyokat bocsajtottak a Balatonba. A világosi költőtől is nyert a tó mintegy 50.000 ponty-porontyot. Az ezredéses kiállítás számára az országos halászati felügyelő elkészítette a Balaton vízének színes térképét, a melyről leolvasható a tulajdonos és bérlo neve, a vízbitok terjedelme holdszamban, a bérösszeg nagysága; egyszóval egy szinképes telekkönyv lesz a térkép, melyhez még a Balaton elkészítendő monográfiája lesz csatolva. — A Balaton állatvilágából dr. Lendl Adolf praeparatornak Budapestre lett küldve több szarnyas állat és a halak majd minden ismert fajából néhány példány. A Balaton multját illetőleg azonban egyetlen társulati tag sem szol-

gálthat adatot. A halászatot érdeklő régi okmányok még a tihanyi kolostorban sem lelhetők.

— Örömmel tapasztaljuk, hogy Ungváry Laszló 121 hoidas ceglédi gyümölcs-faiskola telepe nemcsak a hazában vált mindenki előtt ismeretessé, hanem most már szívesen keresik azt fel Románia, Bosznia, Hercegovina, Galicia s főleg Ausztriából is a rendelők. És hogy a kényesebb ízű kulföldiek, mint vannak az Ungvárytól szállított csemetekkel melegegdedve, arra nevezve többek közt szolgáljon tájékoztatól Umlauf esasz. es kir. udvarikertigazgató (Bécs-Schönbrunn) alább következő eredei levele: »Különös örömmre válik Önt értesítenem, hogy ideküldött csemetái kifogástalanok es valóban szépek. E csak elismeréssel nyilatkozhatom az ilyen kitűnő minőségű anyag előállításáért es ezennel felkeresem Önt, hogy hasonló kifogástalan minőségben az itt leirandókat küldeni sziveskedjék. Umlauf es. es kir. udvarikertigazgató (Bécs-Schönbrunn).

— A fény arnyai. Ez a cím illő meg a Benedek Elek Nemzeti Iskolájának újabb vállalkozását. Ez a derek tanügyi lap most nem elégzik meg azval, ha a beteg magyar kultúrát szóval es szabad hauggal védi, képekkel is illusztrálni óhajja a szomorúan lelt igazságot. Azaz: az ezredév szegényére bemutatja Magyarorszag d ledező, romladozó iskolaépületeit, életveszélyes tanító lakásait. Az eszme nem új esak a kivitelezés szokatlan. De hát ez ugy látják a munka megosztás elvén nyugszik. A Néptanító Lapja ugyanis bemutatja a monumentális nagy alkotásokat s el is zegei hozzájuk s himnuszt mindazokról, akik ezek felépülésén közre muakáltak, s a nagy közönség a míg elragadtatással szemléli e szép épületeket, talán merőben megelégedzene egy-egy dűledező viskóról, melyet iskolának guvolnak a jámbor lelkek, de a szegény szülőh nem tudják, mikor vesznek a korhadat gerendák alatt el gyermekek s a tanító családja sem sejtji, mikor tñti agyon ez a kenyérkereső edes apát. A Nemzeti Iskola tehát ezeket mutatja be ovasóinak s ezek a rozoga pajták tñnek fel majd a lényes paloták mellett, mint a nagy fénynek sötét árni. Hat csak rajta. A tanítók, iskolaazékek jól teszik, ha minél több anyagot szolgáltatnak írásban es képben ehez a vállalathoz. Ker-sni sem kell, válogatni sem kell nagyon. Akad dolga — fájdalom — az esetuek is elég a magyar kultúra mezején.

Feloldó szerkesztő:
Éles Károly.
 Főmunkatárs:
Stampay Miklós.
 Kiadótalajdos:
Horvát Gábor.

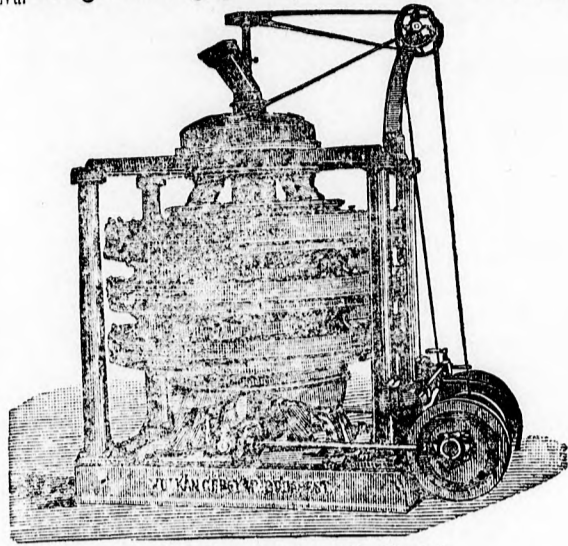
Schicht-fele SZIN-SZAPPAN

törvényesen bejegyzett védjegy nagyon jól ki van szárítva, kitűnően tisztít, nagyon takarékos a használatban, fehérnemű es kezek számára ártalmatlan, tisztasága biztosítva; egyáltalán a legjobb, e mi szinszappanban letezik. Senki sem fogja kísérletét megbánni. 5-30 Kapható a legtöbb kis üzletben.

"VULKÁN" gépgyár részvény-társaság

ez-lótt
Gutjahr és Muller — Reinhard Fernau & Co.
 Budapest. Bécs.
 az első rangu malomépítészeti gyárban
 BUDAPESTEN, V., külső vácezi-ut 70.

Sürgönyeim: »Gutjahr-vulkan.« gyártatnak Sürgönyeim: Gutjahr-vulkan.«
 Az összes iparüző allamokban szabadalmazva. **Lengő-szítagépek (Oscillir-Sichter)** Az összes iparüző allamokban szabadalmazva.

Gutjahr-Müller és Soder

SZABADALMA.

A »Lengő-szítagépek« előnyei:

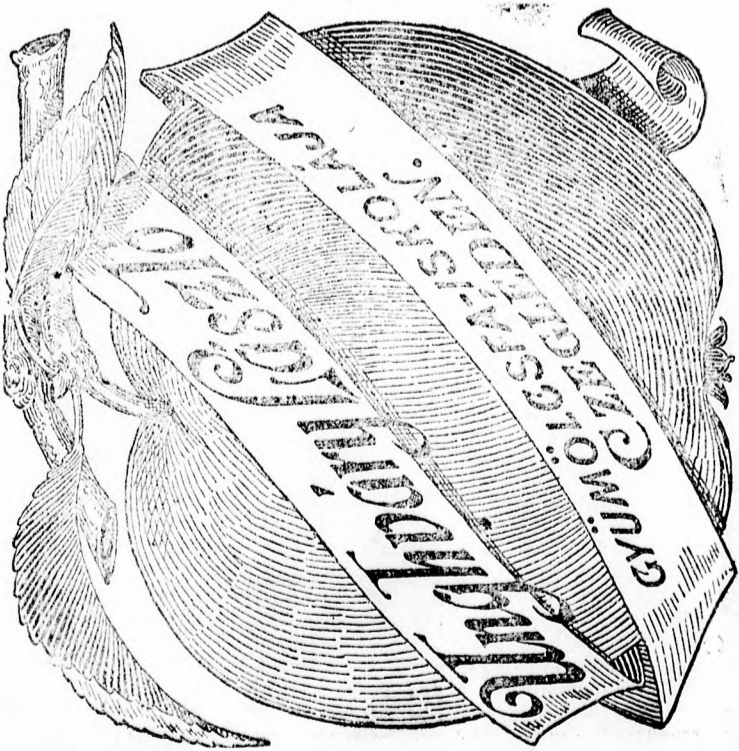
Az őrleményeket tökéletesen szítálja es osztályozza; — szítált lisztek tiszták, a dercek lisztmentesek es a darak elesen vannak osztályozva; rendkívül egyszerű kezeles; — a szítált lisztnak tisztátalanítása egészen ki van zárva; — a géphez kevés szítাবেvonat szükségeltetik; — a gép csekély tért es csekély erőt igényel; — a gép járása tökéletesen nyugodt; — automatikus üzemre igen alkalmas; — a gép egy egész cylinderrendszert pótol; — a gép munkakepessége felülmulhatatlan;

tisztító- és osztályozó gépek

SCHNETZER AGOSTON szabadalma.

A tisztító es osztályozó-gépek előnyei: Egyszerű es ezélszerű szerkezet; üzem közben csekély kezelet igényel; a gép sokkal több tiszta darat alit elő, mint bármely e fajta gép; ugyanazon gepen a legfinomab deresék, valamint a legdurvabb darak tisztíthatók; munkakepessége rendkívül nagy; e gép csekély tért igényel; bármely malomban lényeges üzemakadály nélkül lehet ilyen gépekkel egy dara tisztítást berendezni. A nevezett legújabb malmaszati gépeken kívül gyártatnak még: rögszíták, tararok gabona-osztályozogépek Boby-rele rendszer es masok szerint. »Vulkan« gabonatisztító- es kefelőgépek, őrlőjaratok, gabona, liszt es darafelhuzók, szállítócsigák, dara-, liszt es derezhengerek, felhuzogépek es jaroszekek.

Téglagyártási gépek Hotop E. hirnves rendszere szerint.
 Nyersöntvények saját es idegen mintak után, fogaskerekeket géppel formázva.
 Mindennemű szerszámgépek fém, fa es kő munkálására.
 Gőzgépek kipróbált rendszer szerint, vízikerekek, közlöművek, (transmissziók).
 4-6 Kivanatra prospektusok es költségvetések küldetnek.

Készlet

Mindenféle nemes csemetéből mintegy 800,000 darab.
 alvó szemészből 1,200,000
 vadonczból 15,000,000
 Összesen mintegy 17,000,000 darab

Csemeték árjai:

Az 1-2-3 éves, gazdag gyökerű életerős nemes csemeték darabja azok erőssége szerint 20 krtól 40 krig.
 (100 drb. 40 kros csemete 1 vagy 100 fajban 38 frt.)
 Nagyban (200) 40, (100) 36, (100-an) 34, (1000) 32, (5000) 30

A fajok legnagyobb része szaktékintélyünk Bereczki Máté hirnves telepéről lett beszerezve, miért is azok hitelesek. Ezen felül a kiadandó csemeték homokban nevedtek s épen azért gazdag gyökerűvel bírnak nem csak, hanem biztos fogamzásuak edzett természetűek, egészségesekek, hosszú életűek es még ezen felül igen olcsók is. A bótartalmu, esinos kiállítás es minden tekintetben tájékoztató nagy árjegyzék kivanatra bérmentve küldetik.

SÜ

Egész évre
 Fél évre
 Negyed évre

Lapunk
 hirdetési irodája

Köz

A képv fele reszenek valasztas meg szombaton le mat nyujt, ha is teszi, hog desével s a felhivjuk arra lasztások vá haladására n

Mert ne dolog, hogy mellé, honna het ránk né választott vá kölcsi es kével, tanusi a város ügy egyaránt me

Ugyanis fontos jogok telességek te E teendőkre tériünk, mos hogy a váro tartása es g közügyeinek

A S

Cs
 Ta
 A
 Va
 Du
 Es
 A
 Se
 Va
 Mi
 A
 Ne
 Ti
 Hi
 Ti
 O
 A
 M
 Ez
 V
 D
 Ö
 Er
 M
 S
 H